

ISSN 1427-5856

POZARZĄDOWIEC

PISMO ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

W NUMERZE:

WOŁONTARIUSZ 50+
POWSTAŁA TELEWIZJA OBYWATELSKA
PRZEKAZUJĄ DOŚWIADCZENIA

*Spokojnych świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego Roku
pełnego dobrych pomysłów
życzy redakcja*

ELBLĄG • GRUDZIEŃ • NR 9 (84) 2006 • ROK XI

OD REDAKCJI

Oddajemy w Państwa ręce grudniowy numer naszego czasopisma, w którym sporo miejsca poświęcamy wolontariatowi i współpracy transgranicznej. Wolontariatowi, bo działają dwa projekty poświęcone właśnie tej formie działalności społecznej – „Warto być wolontariuszem” oraz „Wolontariat 50+”. A współpracy transgranicznej, bo kończy się realizacja projektu „Budowa potencjału instytucjonalnego organizacji pozarządowych Obwodu Kaliningradzkiego do uczestnictwa w polsko-rosyjskiej współpracy transgranicznej” finansowanego ze środków MSZ. Na ostatniej stronie mogą Państwo obejrzeć fotoreportaż z Międzynarodowego Forum Organizacji Pozarządowych „Razem w przyszłość – Forum współpracy obywatelskiej pomiędzy Unią Europejską i Rosją”, które odbyło się w dniach 19–20 listopada w Sankt Petersburgu. Zachęcamy również do zapoznania się z tekstem Zbigniewa Zawadzkiego „Organizacje pozarządowe w systemie bezpieczeństwa państwa” – to są rzeczy, o których warto wiedzieć.

Poza tym, jak w każdym numerze, prezentujemy sporą dawkę informacji o ciekawych inicjatywach oraz o ludziach, którzy robią coś dobrego dla społeczności.

Życząc Państwu wesołych świąt, zapraszam do lektury „Pozarządowca”.

Tomasz Franciuk
Redaktor prowadzący

Stowarzyszenie jest członkiem
Sieci Wspierania Organizacji
Pozarządowych SPLOT
Sieci Wspierania Organizacji
Pozarządowych
Województwa Warmińsko-Mazurskiego „HEROLD”

SPIS TREŚCI

Aktualności	3
Wydarzenia	9
Wolontariusz 50+ Tomasz Franciuk	12
Mamy świetlicę – nie nudzimy się Tomasz Franciuk	13
Badają rynek pracy niepełnosprawnych Tomasz Franciuk	14
Fundacja Elbląg łączy pokolenia Tomasz Franciuk	15
Spółeczni nie korzystają z europejskich funduszy Małgorzata Borowska	16
EOG. Będą pieniądze na przygotowanie projektów Organizacje pozarządowe w systemie bezpieczeństwa państwa Zbigniew Zawadzki	17
Powstanie kalendarium współpracy transgranicznej Wspierali współpracę polsko-rosyjską Dagmara Bielańska	21
Razem w przyszłość – spotkanie w Sankt Petersburgu Dagmara Bielańska	23

CENTRUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

ul. Związku Jaszczurczego 17, 82-300 Elbląg
tel. fax 055 236 27 16, eswip@eswip.elblag.pl

OFERTA DLA ELBLĄSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

- pomieszczenia na spotkania i szkolenia
- punkt adresowy
- szafki do użytkowania
- informacja i doradztwo
- szkolenia

usługi bezpłatne
zapraszamy

czynne codziennie od 8:00 do 18:00
soboty od 10:00 do 16:00

PISMO INFORMACYJNE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wydaje: Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

Redagują: Arkadiusz Jachimowicz (red. naczelny), Tomasz Franciuk (red. prow.), Bartłomiej Głuszak

Adres: 82-300 Elbląg, ul. Związku Jaszczurczego 17; tel./fax: 055 236 27 16, 055 235 33 88; e-mail: eswip@eswip.elblag.pl

Internetowa edycja pism dostępna jest pod adresem <http://www.eswip.elblag.pl>

Opracowanie graficzne i skład komputerowy: Marek Zwierzyński, tel. 0600 49 40 11, e-mail: marek@wydawnictwo-ilka.pl

*Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów.
Autorzy tekstów prezentują swoje własne opinie. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.*

„BARWY WOLONTARIATU” PRYZNANE

W piątek, 8 grudnia, w Olsztynie odbyła się Konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Podczas spotkania ogłoszono zwycięzców w konkursie „Barwy Wolontariatu”.

W konkursie „Barwy Wolontariatu” nagrody otrzymali: Mateusz Lasiński, Oskar Górniak i Paweł Czebiołko (zgłoszeni przez Elbląski Bank Żywności), Claude-Shaanaell Mawa (zgłoszony przez Stowarzyszenie „Serce za Uśmiech”), Małgorzata Górńska (zgłoszona przez redakcję miesięcznika osób niepełnosprawnych „Razem z Tobą” w Elblągu), Hanna Kamińska, Julita Rożanowska i Gosia Maliszewska (zgłoszone przez Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych (ROWOP w Olsztynie), Katarzyna

Głuch (zgłoszona przez Fundację „Pierwiosnek” w Dywitach), Bartek Chmurzyński (nominowany przez Wspólnotę Wiara i Światło przy parafii św. Franciszka z Asyżu), Bartłomiej Gesek (zgłoszony przez Działdowskie Centrum „Caritas”) oraz Irena Bieniasz (zgłoszona przez Klub Integracji Społecznej w Olsztynie).

Po wręczeniu nagród nastąpiła część warsztatowa, podczas której organizacje pozarządowe prezentowały własne inicjatywy związane z wolontariatem. Jedną z nich była telewizja młodzieżowa EMIT z Elbląga – pomysł Fundacji Elbląg. Młodzi twórcy zaprezentowali swoje umiejętności oraz fragmenty zrealizowanych materiałów.

Organizatorem konferencji był Urząd Marszałkowski.

Informacja organizatorów

CMENTARZE POGRANICZA – WYSTAWA W OLSZTYNIE

7 listopada 2006 o godz. 18.00 w bibliotece multimedialnej PLANETA 11 przy ul. Piłsudskiego 38 została otwarta wystawa „Cmentarze Pogranicza”.

Podczas wędrówek po terenach Lubelszczyzny, tak jak na całym wschodnim pograniczu spotkać można setki zapomnianych, niszczących cmentarzy prawosławnych i grekokatolickich, ewangelickich, żydowskich czy tatarskich. Ukryte w lesie, zarośnięte mogiły stanowią jedne z ostatnich śladów wielokulturowej przeszłości regionu. Są wśród nich prawdziwe arcydzieła kamieniarstwa czy kowalstwa.

Wystawa „Cmentarze pogranicza” pokazuje obecny stan i ginące piękno prawosław-

nych i grekokatolickich cmentarzy Roztocza, Chełmszczyzny i Podlasia: misterną rzeźbę w wapieniu, tajemnicze, grubo ciosane twarze Chrystusa z nagrobków bruśnieńskich, monumentalne drewniane krzyże spotykane w nadbużańskich lasach, krzyże kute i żeliwne, ludową poezję epitafiów.

Sporo uwagi poświęcone zostało także pionierskim działaniom różnych organizacji i instytucji podejmujących się ratowania zaniedbanych zabytkowych nekropolii. Jeśli zapał owych „ratowników pamięci” znajdzie naśladowców, istnieje nadzieja, że te skarby kultury, a jednocześnie świadectwa historii nie znikną porośnięte coraz gęstszym lasem.

ELBLĄG KANDYDACI SPOTKALI SIĘ NA RINGU

8 listopada w sali audytorijnej Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego odbył się Ring wyborczy z kandydatami na urząd prezydenta Elbląga. W spotkaniu wzięli udział wszyscy ubiegający się o to stanowisko kandydaci oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych i komitetów wyborczych.

Spotkanie rozpoczęło się od serii pytań zadanych kandydatom przez ekspertów z redakcji miesięcznika „Razem z Tobą” – Elżbietę Szcześniak-Cieślak i Teresę Bocheńską. Pytania miały formę zamkniętą, więc kandydaci musieli wykazać się znajomością trzeciego sektora. Jak można się było spodziewać, wszyscy nie szczędzili pochwał organizacjom pozarządowym. Deklaracjom woli pomocy i wspólnego działania, po ewentualnym

zwycięstwie w pojedynku wyborczym, nie było końca. Wszyscy zapewniali również, że po zwycięstwie są gotowi pracować z kontrkandydatami na rzecz miasta. Jedyne Elżbieta Gelert (rekomendowana z ramienia Platformy Obywatelskiej) wyraziła brak ochoty na współpracę z obecnym prezydentem, Henrykiem Słoniną (rekomendowanym przez Lewicę i Demokratów). Spotkanie prowadził redaktor naczelny Radia El, Paweł Kasperczyk. Relacja z debaty już wkrótce na wim.ngo.pl.

Organizatorami Ringu były: Rada Elbląskich Organizacji Pozarządowych, Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych oraz redakcja miesięcznika „Razem z Tobą”. Debata odbyła się w ramach kampanii ogólnopolskiej „Masz głos, masz wybór”.

Monika Falej

KANDYDATACI NA URZĄD PREZYDENTA MIASTA OLSZTYNA PRZEDSTAWILI WIZJĘ WSPÓŁPRACY Z OLSZTYŃSKIMI ORGANIZACJAMI

9 listopada 2006 r. w MOK odbyła się debata z kandydatami na prezydenta miasta Olsztyna. Organizatorem debaty była Rada Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyna.

Głównym tematem spotkania były sprawy związane z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Olsztyna. Kandydaci przedstawili swoje wizje i pomysły na współpracę z organizacjami oraz ich rozwój w naszym mieście. Następnie kandydaci odpowiadali na pytanie: Jak Panowie oceniają ofertę kierowaną do osób starszych, jakie mają pomysły na jej poszerzenie? Pytania również

były zadawane przez osoby z widowni. Dotyczyły przede wszystkim problematyki dotyczącej spółdzielczości socjalnej, problemów z poręczeniami dla osób tworzących spółdzielnie, braku lokali na ich działalność. Pytania dotyczyły również Olsztyna jako miasta turystycznego, które może zatrzymać turystów na dłużej. Poruszane były też kwestie dotyczące hospicjów i budowy kolejnych oraz możliwości objęcia rodzin wsparciem i pomocą specjalistyczną. Czy kandydaci jako prezydenci będą wspierać o wszystkie organizacje, bez względu na poglądy polityczne.

W trakcie debaty poruszone zostały również tematy dotyczące olsztyńskiej obwodnicy, możliwości rozwoju dla młodzieży, profilaktyki by ustrzec ją przed używkami i pokazać alternatywne możliwości spędzania czasu wolnego.

Rada Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyn ma nadzieje, że przyszły prezydent Olsztyna będzie stale współpracować z organizacjami pozarządowymi, przyczyni się do rozwoju i wzmocnienia merytorycznego i finansowego, dotrzyma obietnic złożonych na debacie.

Kandydaci uczestniczący w debacie:

- **Zbigniew Dąbkowski**, kandydat PO
- **Janusz Lorenz**, bezpartyjny kandydat PSL
- **Czesław Jerzy Małkowski**, kandydat komitetu „Po prostu Olsztyn”
- **Jerzy Szmit**, kandydat PiS-u
- **Janusz Prucnal**, kandydat komitetu „Olsztyn-Nasz Dom”
- **Stanisław Lech Szatkowski**, kandydat komitetu „Lewica i Demokraci”

Marcela Wasilewska (Program Europejski Stowarzyszenia na rzecz FIP)

KONKURS UE: WSPIERANIE ORGANIZACJI SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO NA POZIOMIE EUROPEJSKIM

Do 22 grudnia 2006 można składać w Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego wnioski o dofinansowanie projektów w konkursie „**Wsparcie strukturalne dla organizacji prowadzących badania europejskiej polityki publicznej i organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie europejskim**”. Konkurs ten organizowany jest w ramach Programu „Europa dla obywateli 2007–2013”.

Priorytety:

- wspieranie działań i debat na temat obywatelstwa europejskiego i demokracji oraz wspólnych wartości, historii i kultury;
- zachęcanie do współpracy pomiędzy obywatelami a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego ze wszystkich państw członkowskich UE przyczyniającej się do dialogu międzykulturowego i wysuwającej na pierwszy plan zarówno różnorodność, jak i jedność Europy.

Projekty powinny skupiać się na przynajmniej jednym z podanych zagadnień:

- przyszłość Unii Europejskiej;
- aktywne obywatelstwo europejskie;
- dialog międzykulturowy;
- wpływ polityk europejskich na społeczeństwa;
- dobrobyt, spójność społeczna, trwałe rozwój w Europie;
- równe szanse dla wszystkich (2007 – Europejski Rok Równości Szans dla Wszystkich);
- rozszerzenie UE 2007: odkrywanie dwóch nowych państw członkowskich.

Uprawnione do ubiegania się o grant są organizacje prowadzące badania europejskiej polityki publicznej (niezależne ośrodki badawcze) lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego ze wszystkich państw członkowskich (łącznie z Bułgarią i Rumunią), działające w skali ponadnarodowej.

Całkowity budżet programu na rok 2007 wyniesie **1,9 mln euro**.

Więcej informacji można znaleźć na stronie: <http://eacea.ec.europa.eu/static/citizenship/call1206/index.htm>.

KONFERENCJA „ALZHEIMER – CHOROBA CYWILIZACYJNA XXI WIEKU”

W dniach 30 listopada i 1 grudnia 2006 w Olsztynie i w Elblągu odbyła się konferencja „Alzheimer – choroba cywilizacyjna XXI wieku”. Konferencja skierowana była do instytucji i organizacji pozarządowych oraz osób, które w swojej pracy stykają się z osobami starszymi zagrożonymi lub dotkniętymi chorobą Alzheimera. Spotkanie miało upowszechnić wiedzę o chorobie, a także promowanie dobrych praktyk i wzorów w zakresie działań na rzecz osób

chorych i ich rodzin. Wykłady prowadzili specjaliści w zakresie psychiatrii oraz psychologii z Instytutu Neurologii i Psychiatrii w Warszawie.

Organizatorami konferencji byli Elbląskie Stowarzyszenie Organizatorów Pomocy Społecznej oraz Pełnomocnik Wojewody Warmińsko-Mazurskiego do spraw Kobiet i Rodziny. Honorowy patronat objęła wicewojewoda województwa warmińsko-mazurskiego Anna Szyszka.

Agnieszka Krajczyńska

X EDYCJA „DOBROCZYŃCY ROKU”

Rozpoczyna się jubileuszowa edycja dobrze znanego w środowisku organizacji pozarządowych konkursu „Dobroczynca Roku”, organizowanego przez Stowarzyszenie Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce. Wnioski, w zależności od kategorii, można składać do 15 lub 22 stycznia 2007.

Formularze wniosków zgłoszeniowych są już dostępne na stronie internetowej konkursu www.dobroczyncaroku.pl.

W tej edycji nagradzane są firmy w dwóch kategoriach. Pierwsza z nich – „współpraca firmy z organizacją pozarządową” to kategoria, do której zgłoszenia mogą nadsyłać organizacje pozarządowe.

Wnioski w tej kategorii przyjmowane są do dnia 15 stycznia 2007 roku.

„Strategiczne programy społecznego zaangażowania firmy” to kategoria, w której zgłoszenia dokonują same firmy lub fundacje stworzone przez firmy, w których działalność społeczna przyjmuje bardziej zinstytucjonalizowaną formę. Wnioski w tej kategorii zgłaszać można do dnia 22 stycznia 2007 roku.

Wypełniony wniosek należy przesałać pocztą lub dostarczyć osobiście do siedziby Akademii (Marszałkowska 6/6, 00-590 Warszawa).

Patronem Konkursu o Tytuł „Dobroczynca Roku 2006” jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności.

Tomasz Franciuk

Elbląg

POMAGAJĄ DZIECIOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

W piątek, 24 października, w Centrum Handlowym „Ogrody” rozpoczęła się zbiórka, z której dochód będzie przeznaczony na dofinansowanie Funduszu Dzieci Niepełnosprawnych „Słonik”. Zbiórka potrwa do 23 grudnia.

We wspólnej akcji Fundacji Elbląg i Centrum Handlowego „Ogrody” biorą udział uczniowie elbląskich gimnazjów i szkół średnich oraz stypendyści Fundacji Elbląg.

– Młodzież z elbląskich szkół będzie stała przy kasach sklepu Carrefour i pomagała klientom pakować zakupy – wyjaśnia Gabriela Zimirowska z Fundacji Elbląg. – I miło nam będzie, jeśli w zamian otrzymamy choćby mały datek na rzecz Funduszu Dzieci Niepełnosprawnych „Słonik”.

Fundusz Dzieci Niepełnosprawnych SŁONIK utworzony został w ramach Fundacji Elbląg

w 2003 roku. Dochód z Funduszu przeznaczony jest na finansowanie stypendiów dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, celem ułatwienia zdobywania wiedzy oraz usamodzielnienia w dorosłym życiu.

Zbiórka potrwa do soboty, 23 grudnia (od poniedziałku do piątku w godzinach 16:00–19:00, w soboty 12:00–16:00, w niedzielę 15:00–18:00).

dobr (redakcja ngo.pl)

JAK PRZEKAZAĆ 1% DLA OPP?

W najbliższym podatkowym okresie rozliczeniowym (od stycznia do końca kwietnia 2007) 1% przekazujemy na starych zasadach. Prasowe doniesienia o zmianach w sposobie przekazywania 1% podatku dla organizacji pożytku publicznego [opp] wprowadziły zamieszanie. Wyjaśniamy wątpliwości.

Znowelizowana ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadza m.in. uproszczenia w sposobie przekazywania 1% podatku dla opp. Dotyczy to jednak rozliczeń za 2007 rok.

W najbliższym okresie rozliczeniowym (od stycznia do końca kwietnia 2007) 1% przekazujemy na starych zasadach, czyli musimy zrobić to sami – samodzielnie obliczając i wpłacając 1% naszego podatku na konto wybranej opp. Więcej informacji

o tym, jak postępować, aby prawidłowo przekazać 1% znajduje się w serwisie pozytek.ngo.pl pod adresem: <http://pozytek.ngo.pl/x/89738>

Co się zmieni w 1% w 2008 roku?

Uproszczenie, z którego de facto będzie można korzystać dopiero w 2008 roku, polega na tym, że przekazywaniem pieniędzy zajmie się za nas urząd skarbowy. Nam – podatnikom – pozostanie wybranie organizacji, której chcemy pomóc. Wybierać będzie można z listy opp, która zostanie opublikowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej do 30 listopada 2007. Wiemy już także, że organizacji będzie można przekazać 1% swojego podatku, tylko jeśli będzie to więcej niż 5 zł.

Krzysztof Popławski

Olsztyn

WOLONTARIAT – SPOTKANIA KONSULTACYJNE

Centrum Wolontariatu w Olsztynie organizuje cykliczne spotkania konsultacyjne, kierowane do młodzieży ze szkół gimnazjalnych i średnich oraz studentów.

W ramach spotkań konsultacyjnych zainteresowane osoby mogą między innymi:

- uzyskać informacje dotyczące wolontariatu tak lokalnego jak i międzynarodowego,

- dowiedzieć się o aktualnych propozycjach pracy wolontarystycznej,
- zapoznać się z aspektami prawnymi regulującymi prace wolontarystyczną,
- uzyskać informacje dotyczące pozyskiwania środków w celu realizacji własnych inicjatyw.

Spotkania te są kierowane do młodzieży ze szkół gimnazjalnych i średnich oraz studentów. Zachęca-

my osoby chcące rozpocząć pracę wolontarystyczną, jak i aktywnych wolontariuszy, do korzystania z naszych usług.

Spotkania konsultacyjne odbywają się w biurze projektu, w siedzibie regionalnego biura Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych przy ul. Kopernika 13 w Olsztynie, w godz. 9:00–17:00.

Konsultacje są udzielane w ramach projektu „Warto być Wolontariuszem” współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Więcej informacji o projekcie jak i działaniach realizowanych w jego ramach pod nr tel. **089 523 73 45.**

Krzysztof Popławski

Olsztyn

KLUB AKTYWNEGO WOLONTARIUSZA

W Centrum Wolontariatu w Olsztynie odbywają się cotygodniowe spotkania Klubu Aktywnego Wolontariusza.

Klub zrzesza wolontariuszy, którzy wyróżniają się dużą aktywnością w działaniach Centrum Wolontariatu lub sami mają wiele pomysłów na aktywizację innych.

Spotkania w ramach KAW-u mają pomóc uczestnikom w realizacji ich pomysłów, pozwolą na większą integrację wolontariuszy i wspólne wypracowywanie nowych inicjatyw oraz ich realizację.

Klub zrzesza aktualnie 15 osób, które spotykają się co tydzień w siedzibie olsztyńskiego biura ESWIP

– Regionalnym Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych (ul. Kopernika 13). Spotkania są moderowane przez koordynatora ds. wolontariatu, Emilię Kordek.

Osoby zainteresowane udziałem w spotkaniach, które są wolontariuszami czy też chcieliby nimi zostać prosimy o kontakt pod nr tel. **089 523 73 45.**

Spotkania Klubu Aktywnego Wolontariusza realizowane są w ramach projektu „Warto być Wolontariuszem” współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Zmarła

ŁUCJA OZIEWICZ

Łucja Oziewicz przez wiele lat kierowała elbląskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej dla kobiet – ofiar przemocy. Wprowadziła w Elblągu programy pomocowe dla dzieci, takie jak „Starszy brat, starsza siostra” czy „Dzieci ulicy”.

chcesz zaistnieć?

WWW.WIM.NGO.PL

serwis organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego

WYDARZENIA

Tomasz Franciuk

Elbląg

POWSTAŁA TELEWIZJA OBYWATELSKA

15 listopada odbyło się uroczyste otwarcie studia telewizyjnego Fundacji Elbląg.

Podczas spotkania zaprezentowany został trailer promujący młodą telewizję. Prezes Fundacji Elbląg, Arkadiusz Jachimowicz, podziękował Juliuszowi Markowi, szefowi Telewizji Elbląskiej, za pomoc w realizacji pomysłu. Szef Telewizji Elbląskiej przyznał, że jakość materiałów przygotowywanych przez studio Fundacji jest bardzo dobra.

– Pomysł stworzenia czegoś takie zrodził się już chyba 3 lata temu – mówił Juliszu Marek. – Cieszę się, że powstała taka inicjatywa, w której wielu młodych ludzi będzie mogło realizować swoje pomysły.

W studiu powstają dwa oddzielne bloki programowe – Eksperymentalna Młodzieżowa Inicjatywa Telewizyjna oraz Telewizja Obywatelska.

EMIT kładzie nacisk przede wszystkim na kontakt z młodymi twórcami i animatorami kultury. – Chcemy pokazywać młodych, aktywnych ludzi, którzy robią coś ciekawego – mówi Kuba „Qbi”

Strumiński, szef EMIT-u. – Nasza kamera będzie rejestrowała wydarzenia, w których oni biorą udział.

Telewizja Obywatelska stawia na prezentowanie działalności organizacji pozarządowych.

– Organizacje pozarządowe robią wiele dobrego. Nie wszyscy są na tyle medialni, aby swoją ciężką pracę pokazać większej grupie odbiorców. My im w tym pomożemy – zaznacza Arkadiusz Jachimowicz, prezes Fundacji Elbląg.

Studio powstało w ramach przedsięwzięcia „Średniowieczny wieżowiec – elbląska młodzież na rzecz rozwoju dziedzictwa kulturowego Elbląga” realizowanego przez Fundację Elbląg. Nazwa projektu wzięła się stąd, że początkowo studio telewizji miało znajdować się w elbląskiej Bramie Targowej. Ostatecznie ekipa młodych twórców na stałe zagościła w siedzibie Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Programy zrealizowane przez studio Fundacji można oglądać co tydzień w Telewizji Elbląskiej.

Tomasz Franciuk, wim.ngo.pl

ONI SĄ „GODNI NAŚLADOWANIA”

W piątek, 8 grudnia, ogłoszono zwycięzców w konkursie „Godni Naśladowania”.

Tytuł „Godni Naśladowania” za Najlepszą Inicjatywę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego otrzymało Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, które już od 10 lat wydaje pismo organizacji pozarządowych „Pozarządowiec”.

W tej samej kategorii pierwsza nagroda (wartości 2,5 tys. zł) przypadła Fundacji „Inicjatywa Kobiet Aktywnych” w Olsztynie za inicjatywę „Strategia Rozwoju Rady Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyn na lata 2006–2008”. Nagrody otrzymali również:

Towarzystwo Przyjaciół I Mazurskiej Brygady Artylerii im. Gen. J. Bema w Węgorzewie za inicjatywę „Festiwal Rockowy” (nagroda wartości 1000 zł), Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej za inicjatywę „Udział w I Międzynarodowych Festiwalu Uśmiechu Dziecka w Istambule w dniach 17–25 kwietnia 2006” (nagroda wartości 500 zł) i Stowarzyszenie „Pro Pubblico Bono” z Nowego Miasta Lubawskiego za inicjatywę „Zdrowie i Prawo” (nagroda wartości 500 zł).

W kategorii Najlepsza Inicjatywa Samorządów Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Zakresie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi nagrody

otrzymali: pierwszą nagrodę - Samorząd terytorialny w Elblągu za „Zasady współpracy pomiędzy Samorządowymi Władzami Elbląga a Organizacjami Pozarządowymi” oraz drugą nagrodę - Starostwo Powiatowe w Ostródzie za inicjatywę „Karta współpracy pomiędzy Powiatem Ostródzkim a Organizacjami Pozarządowymi”. Ponadto elbląski samorząd otrzymał tytuł Samorząd Przyjazny Organizacjom Obywatelskim.

Tytuł „Godni Naśladowania”, w kategorii na najlepszą inicjatywę, przyznawany jest tym organizacjom, których inicjatywy miały wpływ na rozwój i konkurencyjność regionu, oraz które potrafiły pozyskiwać środki finansowe. Dodatkowym atutem jest innowacyjność projektu. Natomiast w kategorii dla samorządów

najważniejsze są: przejrzysty system współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi wyrażony przyjętymi dokumentami (rocznym programem współpracy, zapisami w strategiach rozwoju i innych dokumentach prawa lokalnego zapewniających współudział organizacji w zarządzaniu wspólnotą lokalną) oraz znaczenie inicjatywy w zakresie rozwoju sektora pozarządowego.

Organizatorem konkursu jest Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Wręczenie nagród odbyło się podczas konferencji z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Organizatorem konferencji był Urząd Marszałkowski.

Joanna Then

LAUREACI VIII EDYCJI KONKURSU PRO PUBLICO BONO

Klub Inteligencji Katolickiej oraz Fundacja Muzyka Kresów – to laureaci nagród głównych w VIII edycji Konkursu Pro Publico Bono. Nagrodami i wyróżnieniami uhonorowano jeszcze 15 fundacji i stowarzyszeń. Nagrody wręczono 11 listopada 2006 w Krakowie podczas obchodów Obywatelskiego Święta Niepodległości.

Nagroda Główna za całokształt działalności oraz dzieło o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym: **Klub Inteligencji Katolickiej** (woj. mazowieckie).

Nagroda Główna za dzieło zrealizowane dla wspólnoty lokalnej: **Fundacja Muzyka Kresów** (woj. lubelskie).

Kategoria A Dzieła edukacyjne

Nagroda pierwsza:

Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży Kana w Nowym Sączu (woj. małopolskie)

Wyróżnienia:

Fundacja Pomocy Dzieciom Wiejskim (woj. wielkopolskie)

Chrześcijańskie Stowarzyszenie Rodzin Oświęcimskich (woj. małopolskie)

Fundacja Cyryla i Metodego (woj. mazowieckie)

Kategoria B Dzieła na rzecz kultury i dziedzictwa narodowego

Nagroda pierwsza:

Fundacja Sztuki Osób Niepełnosprawnych (woj. małopolskie)

Wyróżnienia:

Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Bytomiu (woj. śląskie),

Stowarzyszenie Pracownia Architektury Żywej (woj. podlaskie)

Kategoria C

Działalność z zakresu ochrony zdrowia, pomocy społecznej i charytatywnejNagroda pierwsza:**Fundacja Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II „Wzrastanie”** (woj. podkarpackie),Wyróżnienia:**Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej i Paliatywnej Hospicjum w Chorzowie** (woj. śląskie)**Fundacja na rzecz umacniania więzi rodzinnych i społecznych Synapsis** (woj. mazowieckie)**Stowarzyszenie U Siemachy** (woj. małopolskie)

Kategoria D

Działalność na rzecz środowiska i regionu, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy organizacji z samorządem terytorialnymNagroda pierwsza:**Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów** (woj. wielkopolskie)Wyróżnienie:**Stowarzyszenie Rozwoju Solca Kujawskiego** (woj. kujawsko-pomorskie)

Kategoria E

Dzieła z zakresu kontaktów międzynarodowych, międzyetnicznych, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz integracji Polski z Unią EuropejskąNagroda pierwsza:**Fundacja Polska Akcja Humanitarna** (woj. mazowieckie)Wyróżnienie:**Stowarzyszenie Litewskiej Kultury Etnicznej w Polsce** (woj. podlaskie)

W roku 1999 ówczesny Prezes Rady Ministrów, prof. Jerzy Buzek, z okazji dziesięciolecia odrodzenia Rzeczypospolitej ogłosił, Konkurs na najlepsze dzieło obywatelskie „pro publico bono”. W ten sposób zwrócono uwagę opinii publicznej na rolę, jaką w rozwoju – tak społecznym, jak i gospodarczym Polski – wniosło odrodzone społeczeństwo obywatelskie.

Przedsięwzięcie to spotkało się z dużym zainteresowaniem ze strony liderów nagrodzonych organizacji obywatelskich, którzy zaproponowali jego powtórzenie, a nawet przyczynili się do jej instytucjonalizacji. Inicjatorami powołania Fundacji Konkursu Pro Publico Bono byli Laureaci Konkursu Jubileuszowego Izabela Dzieduszycka (Przymierze Rodzin i Krzysztof Pawłowski (Wyższa Szkoła Biznesu w Nowym Sączu) oraz Jan Nowak-Jeziorański, który był pierwszym honorowym przewodniczącym Kapituły Konkursu. W roku 2001 do inicjatywy przystąpił Rzecznik Praw Obywatelskich, prof. Andrzej Zoll, który personalnie przewodniczył Kapitulie Konkursu od początku jego istnienia.

Konkurs na Najlepsze Dzieło Obywatelskie PRO PUBLICO BONO odbywa się pod honorowym patronatem arcybiskupa Metropolity Krakowskiego ks. Stanisława kardynała Dziwisza oraz Rzecznika Praw Obywatelskich, dr Janusza Kochanowskiego. Jego adresatami są organizacje obywatelskie, a konkurs wyraża ideę i możliwości twórcze ludzi, którzy są autentycznymi liderami zmian cywilizacyjnych zachodzących w Polsce. Kierunek tych poszukiwań wyznacza organizatorom Konkursu aktywność we własnym środowisku – umiejętność organizowania obywateli do zbiorowego działania na rzecz wspólnoty.

Celem Konkursu PRO PUBLICO BONO jest nagradzanie najbardziej wartościowych dzieł organizacji obywatelskich. Kapituła Konkursu kładzie nacisk na promowanie organizacji realizujących projekty o niewielkim zasięgu terytorialnym, ale doniosłych ze względu wkład w rozwój samorządności obywatelskiej. Potwierdza to fakt, że w Konkursie przyznaje się dwie nagrody główne, ex aequo: dla

organizacji realizującej dzieło o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym oraz dla organizacji realizującej dzieło o zasięgu lokalnym.

Konkurs wskazuje na takie treści życia publicznego jak aktywność obywatelska (pro publico bono), solidarność oraz zdolność do samoorganizacji społecznej. Jako instytucja społeczeństwa obywatelskiego Konkurs Pro Publico Bono spełnia funkcję promotora dobrych praktyk organizacyjnych, ale przede wszystkim wskazuje na dobre wzorce postępowania w życiu społecznym. Jest to także instrument promocji Polski jako kraju wolnych i aktywnych obywateli, potrafiących wprowadzać w życie wartości i normy etyczne

Kapituła Nagrody „Totus”- Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia, dostrzegając wagę społecznej funkcji Konkursu PRO PUBLICO BONO, w roku 2001 uhonorowała go nagrodą, za propagowanie społecznego nauczania Ojca Świętego Jana Pawła II.

Fundatorem nagród w Konkursie Pro Publico Bono jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności.

Kapituła Konkursu Pro Publico Bono

- prof. Władysław Bartoszewski (członek honorowy Kapituły)
- Gabriela Bilkiewicz
- Agnieszka Bogucka
- Ryszard Cebula
- Izabela Dzieduszycka
- prof. Stanisław Grodziski
- prof. Henryk Mikołaj Górecki
- Teresa Kamińska
- prof. Antoni Kamiński
- dr Janusz Kochanowski
- Maja Komorowska
- Jerzy Koźmiński
- Zofia Kułakowska
- ks. Franciszek kardynał Macharski (honorowy przewodniczący Kapituły)
- dr Krzysztof Pawłowski
- prof. Andrzej Stelmachowski
- Jerzy Stępień
- prof. Andrzej Zoll (przewodniczący Kapituły)

POMYSŁY

Tomasz Franciuk

WOLONTARIUSZ 50+

Jak zachęcić do wolontariatu osoby po 50 roku życia? Odpowiedzi m.in. na to pytanie będą poszukiwać Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce i Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu. Wszystko w ramach projektu „Same plusy. Wolontariat 50+”.

Przedsięwzięcie ma na celu przetestowanie i wypracowanie modelu rozwijania wolontariatu osób powyżej pięćdziesiątego roku życia.

– Osoby po pięćdziesiątce mają ogromny potencjał. Są doświadczone, poznały już życie. Mając sporo wolnego czasu, mogą się tym doświadczeniem dzielić – mówi Gabriela Zimirowska, wiceprezes Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu, koordynatorka działań w projekcie. – Chcemy, poprzez nasz projekt, zaprosić ich do współpracy.

W Polsce wolontariat po 50. nie jest tak modny, jak na Zachodzie. Według danych Stowarzyszenia Klon/Jawor najmniej wolontariuszy w 2005 roku było właśnie w grupie osób po 55. roku życia (20,7%). Tymczasem np. ponad 30% Brytyjczyków w wieku 50–75 lat angażuje się w wolontariat (dane: Departament for Communities and Local Government, 2005), a w Stanach Zjednoczonych co trzecia osoba w wieku 55–64 lata pracuje społecznie (dane: Bureau of Labor Statistics within The U.S. Department of Labor, 2005).

Według Gabrieli Zimirowskiej, wolontariat pozwala zaspokoić wiele ważnych potrzeb osób w starszym wieku. Jednak taka forma aktywności przynosi korzyści nie tylko samym seniorom. Statystyki pokazują, że coraz więcej osób powyżej 50. roku życia

przechodzi na wcześniejszą emeryturę lub pozostaje bez pracy.

– Tylko 17% kobiet i 33 % mężczyzn pracuje aż do osiągnięcia ustawowej granicy wieku emerytalnego, a wskaźnik zatrudnienia w grupie osób powyżej 55. roku życia jest najniższy w Europie i wynosi 26 % – zaznacza wiceprezes Centrum Wolontariatu. – Wobec tego mamy sporą grupę osób, które możemy „reaktywować”.

W listopadzie i grudniu na terenie Elbląga i powiatu zostaną przeprowadzone badania postaw wobec wolontariatu osób po 50.

– Nasi ankierzy dotrą do ok. 70 instytucji publicznych i organizacji pozarządowych oraz kościelnych, a także do ok. 300 osób po 50. – wylicza Gabriela Zimirowska. – Wnioski z badania zostaną zaprezentowane publicznie w formie raportu.

Efektom tych będą szkolenia i warsztaty dla wolontariuszy po 50. roku życia, które wiosną przeprowadzi Centrum Wolontariatu w Elblągu. Następnie osoby te zaczną pracować społecznie w instytucjach dobranych i przeszkolonych przez Centrum. Praca wolontariuszy będzie na bieżąco monitorowana.

Ponadto instytucje zainteresowane promowaniem tego typu działań stworzą partnerstwo.

– Będzie to płaszczyzna współpracy Centrum Wolontariatu, organizacji seniorskich i instytucji zainteresowanych współpracą ze starszymi wolontariuszami oraz mediów i samorządu – dodaje Jolanta Nowokrzewska, koordynatorka elbląskiego CW. – W trakcie spotkań roboczych zostanie wypracowana strategia rozwoju wolontariatu seniorów w Elblągu i powiecie elbląskim.

Organizatorzy zaplanowali na jesień przyszłego roku kampanię promującą całą akcję. Do pracy społecznej nakłaniać będzie wystawa fotografii i film prezentujący sylwetki starszych wolontariuszy. Całość podsumują konferencje – regionalna i ogólnopolska – na których eksperci i seniorzy podzielą się wnioskami z realizacji przedsięwzięcia.

Projekt „Same plusy. Wolontariat 50+” ma wymiar lokalny, ale wypracowane rozwiązania udostępnione zostaną innym społecznościom zainteresowanym rozwijaniem wolontariatu osób starszych.

Koordynatorką działań lokalnych jest Gabriela Zimirowska – tel. 0 800 300 594 (infolinia bezpłatna) lub 055 236 98 88, e-mail: g.zimirowska@wp.pl.

Tomasz Franciuk

„MAMY ŚWIETLICĘ – NIE NUDZIMY SIĘ”

Już wkrótce mieszkańcy podelbąskiej wsi Jagodnik będą mieli ogrzaną świetlicę, a w niej bezpłatny dostęp do internetu. Wszystko dzięki projektowi napisanemu przez Towarzystwo Przyjaciół Wsi Jagodnik.

W ramach projektu „Mamy świetlicę – nie nudzimy się” zrealizowane będą dwa ważne dla wsi przedsięwzięcia: budowa nowego ogrzewania kominkowego w świetlicy oraz zapewnienie stałego dostępu do internetu poprzez nowy zestaw komputerowy.

Świetlica w Jagodniku jest swoistym centrum edukacyjno-kulturalnym wsi. Młodzi ludzie mogą tu liczyć np. na pomoc swoich starszych kolegów przy odrabianiu lekcji.

– Świetlica to również miejsce ciekawych zabaw, które przy okazji pełnią rolę edukacyjne – mówi Hanna Skrobotun, wiceprezes Towarzystwa Przy-

jaciół Wsi Jagodnik. Pani Hanna wspomina eksperyment, podczas którego młodzież z Jagodnika stworzyła w świetlicy kawiarnię. – Dzieci utworzyły menu, niektóre przebrały się za kelnerów i kelnerki. Jedna z dziewczynek nawet popłakała się, gdy zapomniała, co klient zamówił – opowiada pani Hanna. – To dowodzi, jak bardzo nasze dzieciaki angażują się w to, co robią.

Do tej pory świetlica zimą była niedogrzana. Stary piec nie zapewniał komfortu osobom w niej przebywającym. Teraz to się zmieni – nowy piec w ciągu godziny podnosi temperaturę pomieszczenia o powierzchni 60 m² z 10 do 25 stopni Celsjusza.

– Można będzie w cieple wypić herbatę, a przy okazji ciekawie i pożytecznie spędzić czas – cieszy się Hanna Skrobotun. Ma powody do radości. Oprócz nowego pieca, świetlica otrzyma również

całkiem nowy sprzęt komputerowy. – Komputer z oprogramowaniem Microsoft Office 2003 umożliwi sporządzanie podań lub wniosków do urzędów i ich drukowanie na wielofunkcyjnym urządzeniu laserowym – dodaje wiceprezes. – Do tej pory mieszkańcy musieli jechać do miasta, aby skserować ważne dokumenty czy pisma, a to pociągało za sobą koszty. Teraz zrobią to za darmo na miejscu.

Ważnym wydarzeniem w życiu wiejskiej świetlicy będzie również uruchomienie stałego, całodobowego dostępu do Internetu.

– Wcześniej mogliśmy korzystać z dobrodziejstw Internetu jedynie przez 15 godzin w ciągu miesiąca. To bardzo mało. Nie dość, że strony wczytywały się wolno, to trzeba było uważać, by nie wyczerpać limitu zbyt wcześnie.

Całodobowy dostęp do Internetu powinien przyciągnąć do świetlicy nie tylko dzieci, ale i dorosłych. Młodym umożliwi zdobywanie wiedzy na wysokim poziomie, a dorośli będą mogli dokonywać opłat przy pomocy komputera, szukać pracy

i zdobywać nowe umiejętności. Zaprzyjaźniony z Jagodnikiem informatyk już obiecał przeszkolić mieszkańców z obsługi komputera oraz poruszania się po Internecie.

Wieś otrzymała tyle pieniędzy, ile chciała – prawie 12,4 tys. zł. Zanim jednak pieniądze się znalazły, pani Hanna musiała trochę o nie powalczyć.

– Otrzymałam telefon z pytaniem, czy potrzebny nam jest płaski monitor, czy może zadowolilibyśmy się zwykłym. Odpowiedziałam, oczywiście, że potrzebny. Bo cóż to miałyby oznaczać – skoro mieszkamy na wsi, nie potrzebujemy dobrego sprzętu? – pyta retorycznie.

Projekt Towarzystwa Przyjaciół Wsi Jagodnik znalazł się wśród 57 innych projektów, które otrzymały dofinansowanie z Fundacji Wspomagania Wsi w Warszawie. Konkurencja była dużo, bo do konkursu „Nasza Świetlica II” z całej Polski zgłoszono 808 projektów.

Realizacja przedsięwzięcia potrwa od listopada 2006 do kwietnia 2007 roku.

Tomasz Franciuk

BADAJĄ RYNEK PRACY NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Olsztyńska Szkoła Biznesu wspólnie z Warmińsko-Mazurskim Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych chcą przeanalizować problem niepełnosprawności oraz określić najważniejsze problemy związane z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. W tym celu realizują projekt „Handikap Plus”.

Realizatorzy projektu „Handikap Plus” wyszli z założenia, że jedną z przyczyn dużego bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych jest niewielka liczba badań i analiz rynku pracy pod tym kątem. Dla-

tego wspólne przedsięwzięcie Olsztyńskiej Szkoły Biznesu i Warmińsko-Mazurskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych ukierunkowane zostało właśnie na wykonanie kompleksowych badań zjawiska niepełnosprawności na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim. Badania, którym poddane zostaną zarówno osoby niepełnosprawne, jak i pracodawcy oraz władze lokalne, mając pomóc w zidentyfikowaniu przeszkód stojących na drodze w ich zatrudnianiu.

Po pierwsze – dlaczego nie chcą zatrudniać?

Zrealizowane badania zostaną wykorzystane do analizy efektywności instytucji rynku pracy, w tym m.in. doradców zawodowych. Ponadto pomogą wskazać ograniczenia w zatrudnianiu osób nie-

pełnosprawnych oraz możliwości i zakres wsparcia tego obszaru przez organizacje pozarządowe. Uzyskane rezultaty umożliwią wypracowanie nowych form współpracy pomiędzy organizacjami poza-

rządowymi, związkami zawodowymi a pracodawcami i ich organizacjami. Efektem tej współpracy będzie zwiększenie popytu na zatrudnianie osób niepełnosprawnych.

Po drugie – podzielić się wiedzą

Rezultaty projektu zostaną zaprezentowane na specjalnych seminariach tematycznych poświęconych metodom uwrażliwiania i wspierania trzeciego sektora w dziedzinie rehabilitacji zawodowej. Odbędzie się 6 dwudniowych seminariów, podczas których 25 uczestników – przed-

stawicieli pracodawców, organizacji i samych osób niepełnosprawnych – będzie mogło wymienić się poglądami. Wydana zostanie również publikacja w formie tekstowej oraz dźwiękowej. Dzięki temu wyniki badań dotrą do szerszej grupy odbiorców.

Informacje o projekcie

Więcej informacji o projekcie można uzyskać w Olsztyńskiej Szkole Biznesu (ul. Murzynowskiego 20, 10-684 Olsztyn), tel. 089 542 42 73, mail: info@handikapplus.pl.

Projekt „Handikap plus. Badania problemu niepełnosprawności na Warmii i Mazurach” finansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS oraz PFRON.

Tomasz Franciuk, wim.ngo.pl

FUNDACJA ELBLĄG ŁĄCZY POKOLENIA

Fundacja Elbląg zaprasza osoby „trzeciego wieku” do współpracy z młodzieżą. Wszystko w ramach projektu „Aktywizacja międzygeneracyjna”.

Do udziału w projekcie Fundacja zachęca wszystkie osoby dojrzałe, dysponujące wolnym czasem oraz chcące podzielić się swoimi doświadczeniami we współpracy z młodzieżą.

W ramach projektu młodzi ludzie, Eksperymentalna Młodzieżowa Inicjatywa Telewizyjna i seniorzy stworzą 5 filmów dokumentalnych. Zakres tematyczny planowanych filmów jest następujący:

- historia najnowsza miasta: przemiany po 1989 roku, rola seniorów i młodzieży w tych przemianach, społeczeństwo obywatelskie, wolne media, organizacje pozarządowe;
- pionierzy elbląscy: pierwsi osadnicy polscy w Elblągu w 1945 roku, pierwsze lata w odbudowywanym mieście;
- „jestem elblążaninem i jestem z tego dumny”: jak młodzież postrzega swoje miasto, jak oceniają sytuację seniorzy, co jest dumą Elbląga, co

należy zmienić, jaka jest w tym rola młodzieży, a jaka seniorów;

- wzajemne postrzeganie i stereotypy: młodzieży i osób III wieku; jak zwalczać stereotypy, jak nawiązywać współpracę, jak wykorzystywać swoje walory: młodość i dynamikę z doświadczeniem i rozwagą itp.;
 - filantropia i dobroczynność: co to jest w praktyce i jak ją postrzega młodzież i seniorzy, wartości postawy filantropijnej.
- Na kanwie filmów zostanie zorganizowanych 5 debat oraz przeprowadzonych 20 wywiadów, z osobami starszymi, o dawnym Elblągu – mówi Stanisław Puchalski, koordynator projektu. – Filmy będą wyemitowane w telewizji oraz rozpowszechnione wśród młodzieży z elbląskich szkół, a także na płytach DVD.

Projekt „Aktywizacja międzygeneracyjna” jest realizowany w ramach programu „Łączymy pokolenia” Fundacji PZU i Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce.

Małgorzata Borowska (redakcja ngo.pl)

SPOŁECZNI NIE KORZYSTAJĄ Z EUROPEJSKICH FUNDUSZY

Chociaż mówi się, że entuzjazm organizacji obywatelskich i ich członków pomógł wejść Polsce do Unii Europejskiej, to organizacje prawie w ogóle nie korzystają z unijnych funduszy. Czy masz podobne doświadczenia? Zapraszamy do dyskusji.

Aktywne, ale nieskuteczne

Do funduszy strukturalnych w ciągu ostatnich dwóch lat aplikowało 9% organizacji, chociaż apetyty były większe – ponad połowa chciała się o nie ubiegać. Społecznicy chcieli najczęściej zajmować się edukacją (56%), wsparciem młodzieży i wolontariatu na rynku pracy (25%), wykluczeniem i marginalizacją społeczną (20%) i niepełnosprawnością (18%). Znaczenie funduszy strukturalnych dla całego sektora pozarządowego jest, jak dotąd, niewielkie. W ciągu 2 lat dofinansowanie dostało tylko ok. 3% wszystkich organizacji – to zaledwie jedna trzecia spośród tych, które się o nie ubiegały.

Nieprzyjazny system

Pytane o to, co utrudnia korzystanie ze środków UE, organizacje pozarządowe najczęściej wskazywały kwestie związane z finansami: 72% deklarowało brak wymaganych środków na wkład własny. Znaczna część nie jest w stanie przedstawić wymaganych gwarancji finansowych, ani „kredytować” swoich działań do momentu, w którym spłynie dotacja.

– Wyplacono nam pierwszą transzę 58 dni po podpisaniu umowy – mówi Stanisław Myjak z Fundacji na rzecz Dzieci ze Środowisk Zagrożonych PLUS w Krakowie. – Zespół najzwyczajniej w świecie kilka miesięcy czekał na wypłaty. Pieniądze wygospodarowała Fundacja: na pensje, na farby do odnowienia lokalu, materiały do warsztatów. Podobnie z opłaceniem lokalu.

– Jak mieliśmy rozmawiać z najemcą? „Nie zapłacimy wam teraz, zapłacimy za dwa miesiąc – dodaje

Maciej Skoczolek z Krakowskiego Stowarzyszenia „Ocalić szansę”, realizującego ten sam projekt.

Słabe organizacje

Z symulacji Stowarzyszenia na rzecz FIP wynika, że jedynie 25 procent wszystkich organizacji jest w stanie ubiegać się o pieniądze z Unii. Mają zbyt mały potencjał i niewielkie doświadczenie w przygotowywaniu tego typu projektów.

– Jeśli połowa organizacji nie zatrudnia personelu, a wniosek przygotowuje wolontariusz, który na co dzień robi coś zupełnie innego albo pisze go po nocach, to trudno, żeby wniosek był bezbłędny – mówiła Anna Kozieł ze Stowarzyszenia na rzecz FIP, które monitoruje, jak organizacje korzystają z funduszy – Wymogów formalnych jest bardzo dużo. Trzeba zebrać i pamiętać o tysiącu załącznikach, dopełnić formalności – to jest w sumie ogrom nowej dla organizacji wiedzy oraz pracy. Co innego samorząd, który na co dzień korzysta z ustawy o zamówieniach publicznych i ma rozbudowaną kadre. Przedsiębiorcy z kolei, choć sami nie mogą poświęcić na to czasu i pracy, to za napisanie wniosku są w stanie zapłacić konsultantom.

Co tracimy?

Choć organizacje słabo sobie radzą z pisaniem wniosków i samą realizacją, to ich projekty są często dojrzałe i innowacyjne. Często angażują się w nie wolontariusze, a pracownicy wkładają wiele dodatkowej pracy.

Dla przykładu na Pomorzu są realizowane dwa projekty skierowane do rolników. Jeden polega wyłącznie na szkoleniu uczestników w Gdańsku, drugi – realizowany przez Fundację Kaszubski Uniwersytet Ludowy – na wspieraniu całych rolniczych rodzin. Zajęcia na Uniwersytecie odbywają się zimą i wczesną wiosną – kiedy nie ma pracy w polu, w zajęciach uczestniczą niejednokrotnie wszyscy domownicy, a Fundacja ma z nimi stały, również nieformalny kontakt.

dobr (redakcja ngo.pl)

EOG. BĘDĄ PIENIĄDZE NA PRZYGOTOWANIE PROJEKTÓW

W połowie grudnia 2006 ma zostać uruchomiony fundusz grantowy na przygotowywanie projektów składanych do Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG. Fundusz będzie zarządzany przez firmę ECORYS.

27 listopada 2006 biuro Mechanizmu Finansowego EOG podpisało z firmą ECORYS umowę, dotyczącą administrowania 2 milionami euro z funduszy EOG. Pieniądze mają zostać przeznaczone na przygotowanie projektów partnerskich do następnych konkursów ogłaszanych w ramach funduszy EOG. Mogą się o nie ubiegać firmy, instytucje i organizacje pozarządowe, zamierzające nawiązać współpracę

z partnerami z Norwegii, Islandii i Liechtensteinu (państw darczyńców).

Organizacje pozarządowe będą mogły uzyskać z funduszu granty w wysokości od 5 do 10 tys. euro.

Wkrótce na stronach firmy ECORYS (www.ecorys.pl) zostaną udostępnione szczegółowe informacje na temat możliwości ubiegania się o granty.

Firma ECORYS jest także jednym z kandydatów na operatora Funduszu EOG dla organizacji pozarządowych. Procedura wyłaniania operatora trwa. ECORYS ubiega się o zarządzanie funduszami na projekty w dwóch obszarach: ochrona środowiska i zrównoważony rozwój oraz wyrównywanie szans i integracja społeczna.

OPINIE

Zbigniew Zawadzki (Biuro ds. Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego)

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W SYSTEMIE BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA

Wstęp

Aby się z czymś utożsamiać, trzeba daną rzecz, daną przestrzeń, dane zjawisko dobrze poznać¹. Współczesna tożsamość wyraża się także możliwością świadomego udziału we współzrządzenia swą małą ojczyzną jaka są społeczności lokalne.

Współuczestnictwo to przybiera postać różnorodnych form w kierowaniu sprawami publicznymi o znaczeniu lokalnym. Współrozwiązywania istotnych zagadnień ważnych dla funkcjonowania i rozwoju społeczności lokalnej. Z jednej strony aktywność obywatelska przejawia się w udziale w wyborach samorządowych – forma sformułowana, a drugiej stro-

ny aktywność obywatelska włącza możliwości obywateli uzyskiwania informacji od władz gminnych oraz sprawowania społecznej kontroli².

Aktywność obywatelska jest szczególnie oczekiwana i pożądana w państwach o ustrojach demokratycznych³. W tych ustrojach obywatele wraz z powołanymi przez siebie instytucjami funkcjonują obok państwa tworząc tzw. społeczeństwo obywatelskie⁴.

Koncepcja zorganizowanej obrony ludności i gospodarki, jak podaje J. Suwart, zrodziła się w Europie w czasie pierwszej wojny światowej⁵.

² J. Kochanowski, *Największy z kapitałów*, „Rzeczpospolita” z 31-08-1.09.2002 r.

³ Z. Zawadzki, *Sektor ludzi aktywnych* (wywiad z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, prof. A. Zollem), „Pozarządowiec” nr 3(71) 2005 s.4-7.

⁴ A. Skrabacz i K. Teresiak, *Udział organizacji pozarządowych w realizacji misji i celów obrony narodowej Polski*, wyd. AON Warszawa 2006 s. 21 i nn.

⁵ J. Suwart, *Zarys obrony cywilnej w Polsce w latach 1920-1966*, AON, Warszawa 2003, s. 7 i nn.

¹ Z. Zawadzki, *Organizacje pozarządowe formą aktywności społecznej*, *Edukacja Ustawiczna Dorosłych* Nr 3/2001 s. 20-33, Tenże *Współpraca organizacji pozarządowych z administracją publiczną i samorządową*, „Pozarządowiec” nr 1(44) 2001 s. 3-16.

Działające wówczas nieliczne organizacje pozarządowe jako jedne z pierwszych wyszły z inicjatywą podjęcia planowego, celowego i zorganizowanego działania na rzecz obrony i ochrony ludności. Działania te jednak były prowadzone z sposób sporadyczny, chaotyczny.

Akty prawne:

Analizę aktów prawnych należy rozpocząć od dokumentu, jakim jest „Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej” przyjętą w 2003 roku.

1. Przyjęte w strategii założenia ogólne jasno stanowią, że charakter nowych zagrożeń powoduje konieczność rozwoju w współpracy sił zbrojnych ze strukturami cywilnymi w zakresie reagowania na zagrożenia pozamilitarne oraz podejmowania operacji ratowniczych i antyterrorystycznych w kraju i poza jego granicami. Coraz większe znaczenia odgrywa sfera bezpieczeństwa wewnętrznego, która tworzą wszystkie organy administracji publicznej, podmioty gospodarcze oraz podmioty społeczne, realizujące zadania w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony.

2. Strategia bezpieczeństwa narodowego uznaje za niezbędne uregulowanie zadań i kompetencji „organów i instytucji państwowych, a także organizacji społecznych działających na rzecz bezpieczeństwa państwa.

3. Szczególną rolę dla organizacji pozarządowych strategia bezpieczeństwa narodowego wyznacza w zakresie bezpieczeństwa publicznego, którego niezbędnym elementem jest aktywność społeczna oraz kształtowanie postaw obywatelskich sprzyjanych podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego – skali ogólnokrajowej i lokalnej.

4. Organizacje pozarządowe oraz inne formy obywatelskiej aktywności szczególnie w tym zakresie winny współpracować z samorządami lokalnymi i policją.

5. Kolejne zadania jakie strategia przepisuje organizacjom pozarządowym w dziedzinie bezpieczeństwa, to przede wszystkim edukacja i profilaktyka społeczna.

Zasadnicza dla obronności ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony⁶ w art. 2 stanowi, iż „umacnianie obronności RP, przygotowanie ludności i mienia narodowego na wypadek wojny oraz wykonywanie innych zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony należy do wielu podmiotów, w tym również do organizacji społecznych.

Delegacje zawarte w ustawie o powszechnym obowiązku obrony były podstawą do wydania rozporządzeń szczegółowych, które sankcjonują działalność organizacji pozarządowych w obronie narodowej.

Zadania te można scharakteryzować:

I. Organizacje pozarządowe wykonują zadania w ramach powszechnego obowiązku obrony, współdziałając w tym zakresie organami administracji publicznej i innymi podmiotami w planowaniu i realizacji zadań obronnych. Zadania te obejmują w szczególności przygotowanie ludności i warunkowo jej ochrony na wypadek wojny, a także ochrony mienia, szczególnie cennego dla dziedzictwa narodowego⁷.

II. Członkowie organizacji pozarządowych podlegają szkoleniu obronnemu⁸.

Szkolenie prowadzi się w celu nabycia umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań obronnych oraz podniesienia kwalifikacji w zakresie wykonywania tych zadań, a także poznania zasad i procedur kierowania wykonywaniem zadań obronnych podczas podwyższania gotowości obronnej państwa i w czasie wojny. Władze stowarzyszeń i fundacji zgłaszają do wojewody (jako koordynatora na szczeblu województwa) osoby, które chcą uczestniczyć w szkoleniu obronnym.

III. Organizacje społeczne realizują zadania obrony cywilnej w zakresie wynikającym ze statutów lub zakresów działania tych organizacji⁹. Organy naczelnie organizacji społecznych mogą ustalić w porozumieniu z szefem Obrony Cywilnej Kraju, zasady i zakres współdziałania tych organizacji z organami i formacjami obrony cywilnej.

IV. Społeczne organizacje ratownicze opracowują wieloletnie i roczne plany działania w zakresie obrony cywilnej¹⁰. Plany te podlegają uzgodnieniu z właściwymi dla swojego terenu działaniami organami obrony cywilnej. Do zakresu działania szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin, na ich obszarze działania należy między innymi integrowanie sił obrony cywilnej oraz innych służb, w tym społecznych organizacji ratowniczych, do prowadzenia akcji ratowniczych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych zagrożeń środowiska.

V. Władze organizacji społecznych uwzględniają potrzeby obronne państwa w zakresie transportu, stosownie do zakresu działania¹¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie warunków i sposobu przygotowania i wykorzystania transportu na potrzeby obronne państwa, a także

⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie... (Dz. U z 2004 r. nr 16, poz. 152).

⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U z 2004 r. nr 16, poz. 150).

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 września 1993 r. w sprawie obrony cywilnej (Dz. U. z 1993 nr 93, poz. 429).

¹⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin.

¹¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 lutego 2004 r. w sprawie warunków i sposobu przygotowania i wykorzystania transportu na potrzeby obronne państwa, a także jego ochrony w czasie wojny, oraz własności organów w tych sprawach (Dz. U z 2004 r. nr 34, poz. 294).

⁶ Dz. U z 2002 r. nr 21, poz. 205

jego ochrony w czasie wojny, oraz własności organów w tych sprawach (Dz. U z 2004 r. nr 34, poz. 294). Minister właściwy do spraw transportu planuje kompleksowe wykorzystanie transportu podwyższenia gotowości obronnej państwa i w czasie wojny na potrzeby władz organizacji społecznych, realizującymi zadania obronne.

VI. Organizacje pozarządowe współpracują z dowódcami okręgów wojskowych w sprawach związanych z obronnością państwa¹². Współpraca dotyczy upowszechniania problematyki patriotyczno – obronnej i popularyzowania spraw obronności i wojska oraz delegowania przedstawicieli organizacji pozarządowych do udziału we wspólnych zamierzeniach szkoleniowych.

VII. Organizacje pozarządowe utrzymują współpracę z szefami wojewódzkich sztabów wojskowych, sprzyjającej wspieraniu wojska w realizacji jego zadań oraz utrzymywania więzi ze społeczeństwem¹³.

Szef WŚzW współdziała z jednostkami Aeroklubu Polskiego. Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Ochotniczych Straży Pożarnych przekazując odpowiedni sprzęt w razie ogłoszenia mobilizacji.

VIII. Stowarzyszenia społeczne bezpośrednio związane z obronnością państwa współpracują z wojskowymi komendantami uzupełnień w sprawach związanych z obronnością państwa¹⁴.

IX. Osobom, które działalnością w organizacjach społecznych znacznie przyczyniły się do rozwoju i umacniania systemu obronnego kraju, może być nadany medal „Za zasługi dla obronności kraju”¹⁵.

Realizacja zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności wynika również z wielu innych aktów prawnych, które są podstawą do prowadzenia działalności w wielu obszarach bezpieczeństwa. Do najważniejszych należy zaliczyć działalność prowadzoną przez organizacje pozarządowe w:

- w dziedzinie ochrony środowiska – w celu podjęcia lub zaniechania działań umożliwiających zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska”¹⁶,
- w dziedzinie kłeski żywnościowej – w celu zapobiegania skutkom kłeski żywnościowej lub ich usunięcia

na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłeski żywnościowej¹⁷,

- w dziedzinie pomocy społecznej – w celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i doprowadzenia do integracji osób niepełnosprawnych na podstawie ustawy o pomocy społecznej¹⁸,
 - w dziedzinie ratownictwa medycznego – w celu pogłębienia wiedzy o ratownictwie medycznym na podstawie ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹⁹,
 - w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej – w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, kłeską żywnościową lub innymi miejscowymi zagrożeniami na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej²⁰.
- Powołane przez państwo służby, inspekcje, straże, których ustawowym obowiązkiem jest realizacja zadań w różnych dziedzinach obrony narodowej, współpracują i korzystają ze wsparcia organizacji pozarządowych. Podstawa tej współpracy są – (nw. wybrane) akty prawne:

- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji²¹, wymienia, iż do podstawowych zadań Policji należy między innymi „inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi”.
- ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej²² ustala, iż do zakresu działań komendanta głównego Straży Granicznej należy w szczególności: „współdziałanie w zakresie realizowania zadań z właściwymi organami państwowymi, jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami społecznymi,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej²³ do zadań komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej zalicza: wspieranie inicjatyw społecznych zmierzających do ochrony przeciwpożarowej, a do zakresu działania komendanta rejonowego PSP – „szkolenie ochotniczych straży pożarnych” w zakresie ratownictwa,
- ustawa z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu²⁴ upoważnia funkcjonariusza wykonującego zadania służbowe do zwracania się „o niezbędną pomoc do innych jednostek gospodarczych i organizacji pozarządowych”.

¹² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 lutego 2004 r. w sprawie utworzenia okręgów wojskowych oraz określenia ich siedzib i terytorialnego zasięgu działania (Dz. U z 2004 r. nr 40, poz. 355).

¹³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie wojewódzkich sztabów wojskowych i wojskowych komend uzupełnień (Dz. U z 2004 r. nr 66, poz. 613).

¹⁴ Tamże.

¹⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 1991 r. w sprawie zasad i trybu nadawania medalu „Za zasługi dla obronności kraju” oraz wzoru odznaki tego medalu i sposobu jego noszenia (Dz. U z 1991 r. nr 39, poz. 170).

¹⁶ Dz. U z 2001 r. nr 62, poz. 627.

¹⁷ Dz. U z 2002 r. nr 62, poz. 558.

¹⁸ Dz. U z 2004 r. nr 64, poz. 593 z późn. zm.

¹⁹ Dz. U z 2001 r. nr 113, poz. 1206.

²⁰ Dz. U z 1991 r. nr 81, poz. 351.

²¹ Dz. U z 2002 r. nr 7, poz. 58.

²² Dz. U z 2002 r. nr 171, poz. 1399.

²³ Dz. U z 1991 r. nr 88, poz. 400.

²⁴ Dz. U z 2001 r. nr 27, poz. 298.

- ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organizacjach pozarządowych²⁵ stanowi, iż żołnierze Żandarmerii Wojskowej wykonujących zadania służbowe, mają prawo „zwracać się o niezbędną pomoc do stowarzyszeń i fundacji”,
- ustawa z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu stanowi, iż funkcjonariusze ABW i AW wykonujących czynności służbowe, mają prawo zwracania się o niezbędną pomoc do organizacji społecznych.

Współcześnie o konieczności współpracy sił zbrojnych z organizacjami pozarządowymi mówi Koncepcja Strategii Sojuszu, która w pkt. 60 stanowi, iż dla prowadzenia operacji realizowanych przez NATO ogromne znaczenie mają również związki między siłami Sojuszu i lokalnymi władzami cywilnymi (zarówno rządowymi jak i pozarządowymi²⁶). Współpraca cywilno-wojskowa z organizacjami pozarządowymi w przypadku katastrof i klęsk żywiołowych czy niesienia pomocy humanitarnej jest centralną częścią, jako wypełniają siły wojskowe na rzecz sektora cywilnego.

Skrócenie zasadniczej służby wojskowej spowodowało, że w interesie sił zbrojnych leży pozyskiwanie do tej służby poborowych o odpowiednich kwalifikacjach, które potem będą doskonalić i zwiększać kwalifikacje w czasie czynnej służby. Taką możliwość stwarza rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie nabywania przez poborowych kwalifikacji przydatnych w wojsku²⁷.

Ważnym argumentem przemawiającym za koniecznością podejmowania współpracy organizacji pozarządowych z wojskiem są względy organizacyjno-ekonomiczne, wynikające z prowadzoną reorganizacją sił zbrojnych. Stwarza to konieczność włączenia w system przygotowania obywateli do wypełniania powszechnego obowiązku obrony narodowej podmiotów nie-rządowych, które ze względu na potencjał oraz możliwości oddziaływania w społecznościach lokalnych posiadają szczególne kwalifikacje, aby podjąć tym obowiązkiem.

Zakończenie

Różnorodność organizacji pozarządowych²⁸, sprawa, iż każda z nich, nawet najbardziej specjalistyczna, może zostać właściwie zagospodarowana w obszarze realizacji zadań obronnych. Organizacje pozarządowe posiadają możliwość działań na rzecz bezpieczeństwa i obronności zarówno w sferze działań bezpośrednich

(na rzecz sił zbrojnych) jak i pośrednich oddziałując na społeczeństwo oraz jego stosunek do obronności.

W chwili obecnej w Polsce brak jest jednolitego systemu ratowniczego i wsparcia ludności przy współpracy z sektorem pozarządowym, który obejmowałby wszystkie aspekty udzielania pomocy poszkodowanym w wyniku zagrożenia, klęsk czy katastrof.

Organizacje rządowe wobec wyzwań i zagrożeń XXI²⁹ wieku same nie są w stanie zapewnić odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa państwa i społeczeństwa.

Środki, sposoby oraz formy samoorganizacji (samoobrony) społeczeństwa zależą od świadomości obronnej społeczeństwa oraz warunków jakie tworzy państwo w celu pobudzenia tej samoorganizacji.

Organizacje pozarządowe posiadają szczególne możliwości społecznego monitoringu zagrożeń niemilitarnych, zwłaszcza w zakresie wykrywania, ostrzegania i alarmowania³⁰.

Przygotowanie sektora pozarządowego na wypadek klęsk i katastrof oznacza gotowość do przewidywania, zapobiegania, łagodzenia i radzenia sobie z efektami zagrożenia czy katastrofy.

Skuteczność działania organizacji rządowych (sił zbrojnych, policji, straży pożarnej) w dużej mierze zależy od właściwego specjalistycznego wsparcia ze strony organizacji pozarządowych, które mogą na równi z podmiotami rządowymi nieść pomoc w różnych dziedzinach bezpieczeństwa narodowego.

Niektóre dziedziny bezpieczeństwa narodowego (np. bezpieczeństwo społeczne, powszechne, publiczne) oraz poziomy bezpieczeństwa narodowego (bezpieczeństwo indywidualne, lokalne, regionalne) wymagają zaangażowania organizacji pozarządowych, ponieważ bez ich udziału państwo nie będzie w stanie tylko przy udziale podmiotów rządowych zapewnić bezpieczeństwa wszystkim obywatelom.

Przed Polską w nowym „Programie Bezpieczeństwa Narodowego” jest zadanie usystematyzowania wiedzy o roli, znaczeniu, działaniu organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa narodowego RP.

Organizacje pozarządowe działające w sferze bezpieczeństwa narodowego (obecnie w większości prowadzą działania edukacyjne) to perspektywicznie podstawowa forma organizacyjna realizacji powszechnego obowiązku obrony.

Pilną koniecznością staje się opracowanie wspólnie z sektorem pozarządowym zestawienia potencjalnych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie działania danej organizacji oraz proponowane sposoby zabezpieczenia się przed nimi.

²⁵ Dz. U z 2001 r. nr 123, poz. 1353.

²⁶ opr. cit. A. Skrabacz, s. 136 i nn.

²⁷ Dz. U z 2004 r. nr 150, poz. 1581.

²⁸ Z. Zawadzki, *Samotność i osamotnienie*, Praca Socjalna nr 4/1999 s. 39–62.

²⁹ Z. Zawadzki, *Destrukcyjne związki wyznaniowe*, Praca Socjalna nr 3/2000 s. 21–52.

³⁰ Z. Zawadzki, *Ku społeczeństwu obywatelskiemu* (wywiad z R. Baniakiem – wiceministrem Polityki Społecznej) „Pozarządowiec” nr 3(71) 2005 s. 14–16.

WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA

POWSTANIE KALENDARIUM WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych wraz z Urzędem Marszałkowskim po raz czwarty wydają „Kalendarium współpracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Obwodem Kaliningradzkim”.

– Podstawowym celem, dla którego wydajemy kalendarium, jest zebranie i udostępnienie jak największej ilości informacji na temat wydarzeń dotyczących współpracy transgranicznej pomiędzy naszym województwem a Obwodem Kaliningradzkim – mówi Elena Sokołowska z Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. – W związku z tym zwracamy się z prośbą do samorządów i organizacji pozarządowych o przesyłanie danych na temat planowanych na 2007 rok wydarzeń, które dotyczą współpracy międzynarodowej.

Umieszczanie danych w Kalendarium jest bezpłatne, a zgłoszenie powinno zawierać: nazwę wydarzenia, dane na temat organizatora oraz termin wydarzenia.

Na podstawie uzyskanych informacji powstanie kalendarz imprez, opublikowany zarówno w formie drukowanej, jak i elektronicznej – dostępnej na stronach internetowych ESWIP i Urzędu Marszałkowskiego.

Informacje należy przesłać na adres:
Biuro Współpracy Zagranicznej przy ESWIP
ul. Związku Jaszczurczego 17
82-300 Elbląg
tel./fax 055 235 33 88
mail: dagmara@eswip.elblag.pl.

Dagmara Bielawska

WSPIERALI WSPÓŁPRACĘ POLSKO-ROSYJSKĄ

W grudniu 2006 r. kończy się realizacja projektu Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych pod nazwą „Budowa potencjału instytucjonalnego organizacji pozarządowych Obwodu Kaliningradzkiego do uczestnictwa w polsko-rosyjskiej współpracy transgranicznej”. Przedsięwzięcie, którego głównym zadaniem było wsparcie działalności sektora pozarządowego w Obwodzie Kaliningradzkim oraz wzmocnienie współpracy polsko-rosyjskiej, współfinansowane było przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w ramach programu pomocy zagranicznej w 2006 r. Parterami w projekcie byli: Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych z Gdańska oraz Centrum Wspierania Małej

Przedsiębiorczości Rejonu Poleskiego z Obwodu Kaliningradzkiego.

– Naszym celem było wsparcie profesjonalizmu działania organizacji pozarządowych z Obwodu Kaliningradzkiego – mówi koordynator projektu **Elena Sokołowska** – Przeszkoliliśmy przedstawicieli organizacji i instytucji w zakresie standaryzacji usług, zarządzania projektami partnerskimi; rozszerzyliśmy bazę potencjalnych partnerów-projektodawców po stronie rosyjskiej; przeprowadziliśmy prezentację i promocję dotychczasowego dorobku współpracy polsko-rosyjskiej na forum organizacji pozarządowych w Sankt Petersburgu.

Goście z Rosji wzięli udział m. in. w tygodniowym szkoleniu i czterodniowej wizycie studyjnej,

podczas których spotykali się z przedstawicielami organizacji pozarządowych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego i pomorskiego, a także wymieniali się doświadczeniami.

– Umożliwiliśmy naszym wschodnim sąsiadom poznanie codziennej pracy i problemów polskich organizacji – wyjaśnia **Bartłomiej Głuszak**, wicedyrektor ESWIP – Dzięki temu mogli oni zobaczyć jak w praktyce wygląda działalność sektora pozarządowego w Polsce, nawiązać nowe kontakty, zdobyć praktyczne informacje, które w przyszłości będą mogli wykorzystać w swojej organizacji.

Przedstawiciele Obwodu Kaliningradzkiego odbyli także staże w organizacjach pozarządowych działających na terenie województwa warmińsko-mazurskiego i pomorskiego.

– Jest to taki rodzaj współpracy, który oprócz przekazania polskich doświadczeń i nauki modelowych rozwiązań wzmacnia partnerstwo oparte na personalnych kontaktach – zaznacza **Elena Sokółowska** – Jest to bardzo ważne np. przy tworzeniu wspólnych projektów transgranicznych.

Powyższe działania nie były jedynymi prowadzonymi w ramach projektu. Oprócz nich 5 organizacji z Obwodu Kaliningradzkiego zostało objętych

doradztwem. Jego celem było m. in. wypracowanie planu rozwoju organizacji oraz pomoc w nawiązaniu i utrzymaniu współpracy międzynarodowej pomiędzy organizacjami polskimi i rosyjskimi.

– W większości przypadków chodziło o wypracowanie wspólnego pomysłu na projekt i napisanie go – dodaje Bartłomiej Głuszak. – Ponadto pomagaliśmy w określeniu potencjalnego źródła finansowania projektu, sprawach związanych z księgowością, standaryzacją usług, tworzeniem koalicji organizacji, usprawnieniem zarządzania organizacją i itp.

Stan realizacji projektu można było śledzić na bieżąco na specjalnej stronie internetowej, utworzonej

na potrzeby przedsięwzięcia. Znalazło się tam m. in. kalendarium wydarzeń transgranicznych, dane o organizacjach zainteresowanych współpracą polsko-rosyjską, a także przykłady projektów oraz blog poświęcony tematyce transgranicznej.

Więcej informacji o projekcie można uzyskać w siedzibie ESWIP.

polskapomoc

Projekt „Budowa potencjału instytucjonalnego organizacji pozarządowych Obwodu Kaliningradzkiego do uczestnictwa w polsko-rosyjskiej współpracy transgranicznej” współfinansowany jest w ramach programu pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2006 r.

RAZEM W PRZYSZŁOŚĆ – SPOTKANIE W SANKT PETERSBURGU

W dniach 19–20 listopada w Sankt Petersburgu (Rosja) odbyło się Międzynarodowe Forum Organizacji Pozarządowych pod nazwą „Razem w przyszłość – Forum współpracy obywatelskiej pomiędzy Unią Europejską i Rosją”.

Organizatorami spotkania byli: Stowarzyszenie „Finlandia-Rosja”, Instytut Aleksanteri na Uniwersytecie Helsińskim oraz Asocjacja Współpracy z Państwami Europy Północnej „NORDEN” z Sankt Petersburga.

Forum zgromadziło przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji oraz specjalistów z krajów Unii Europejskiej, którzy współpracują z Rosją w celu przedyskutowania z rosyjskimi partnerami zagadnień związanych z przyszłymi formami i perspektywami współpracy między UE i Federacją Rosyjską na poziomie społeczeństwa obywatelskiego.

Wzajemne stosunki pomiędzy Rosją i Unią Europejską stanowią jeden z najważniejszych priorytetów polityki zagranicznej dla obu stron. UE postrzega Rosję jako swojego strategicznego partnera w wielu kwestiach, a najbardziej w tych, które dotyczą handlu. Jednak współczesne partnerstwo to nie tylko sprawy związane z eksportem, importem i rynkiem zbytu. Współczesne partnerstwo zakłada istnienie kontaktów także na poziomie obywatelskim, coraz ważniejsza staje się bezpośrednia współpraca i kontakty między ludźmi prowadzącymi działalność na rzecz swoich społeczeństw.

Organizacje pozarządowe z krajów należących do Unii Europejskiej niejednokrotnie współpracowały z podmiotami rosyjskimi. W samym województwie warmińsko-mazurskim jest kilkadziesiąt organizacji, które stale realizują projekty z udziałem naszych wschodnich sąsiadów, każdego roku odbywa się kilkadziesiąt imprez organizowanych we współpracy z Federacją Rosyjską, głównie Obwodem Kalinińskim. Niestety do tej pory w obszarze Unii Europejskiej nie odbyło się żadne międzynarodowe spotkanie skupiające działaczy obywatelskich, na którym można byłoby wspólnie omówić kwestie dotyczące współpracy z Rosją. Na wspomnianym Forum taka możliwość zaistniała.

Główną refleksją, jaka nasunęła mi się podczas pobytu w Sankt Petersburgu było to, że grono ludzi z różnych państw, zarówno z krajów UE, jak i Rosji,

pomimo barier językowych, potrafi ze sobą rozmawiać. Porozumiewali się różnymi sposobami, nieważne czy był to język angielski, rosyjski, czy jeszcze inny, ważne było to, że szukają ze sobą kontaktu. Łączyła ich wspólna sprawa – dyskusja na temat przyszłych form współpracy między Unią Europejską a Rosją na poziomie społeczeństwa obywatelskiego. Pomimo różnych stosunków politycznych panujących w Europie, pomimo licznych sporów i nieporozumień, jakie często zdarzają się w kontaktach dyplomatycznych, zwykli obywatele potrafią odrzucić wszelkie antypatie i rozmawiać ze sobą jak partnerzy, których łączy wspólny cel. Panującą podczas forum atmosferę doskonale oddają słowa Pani Grace Attard – członkini Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, która podczas sesji plenarnej stwierdziła, że „wszyscy jesteśmy ludźmi, więc powinniśmy ze sobą rozmawiać jak ludzie, nie zważając na liczne przeszkody i różnice, bo przecież łączy nas jedno – dobro człowieka”.

Zadziwiający był również fakt, iż wśród uczestników forum znalazło się sporo młodych ludzi, chętnych do współpracy i rozumiejących zarówno problemy swoich społeczeństw, jak i konieczność kooperacji między organizacjami po dwóch stronach granicy UE. Myślę, że to dobry znak na przyszłość. Ważne jest bowiem, że potrzeba budowy i wspierania społeczeństwa obywatelskiego przechodzi na młodsze pokolenie.

Forum Organizacji Pozarządowych w Sankt-Petersburgu było doskonałą okazją do wymiany poglądów, doświadczeń, nawiązania bliższej współpracy, okazją do zaprezentowania działalności organizacji z różnych krajów. Jednocześnie zobowiązało uczestników do dalszego podtrzymywania dialogu między UE i Rosją na poziomie społeczeństwa obywatelskiego, do rozszerzania działań na jego rzecz niezależnie od barier politycznych i geograficznych. Jak ta współpraca będzie wyglądała w praktyce? Wszystko w dużej mierze zależy od nas i naszej chęci współpracy dla wspólnego dobra.

PS.

Forum Organizacji Pozarządowych składało się z dwóch części – pierwsza miała miejsce w Lahti (Finlandii) w dniach 17–18 listopada 2006 r., druga w Sankt Petersburgu. Autor artykułu uczestniczył tylko w spotkaniu odbywającym się w Rosji.

**„Razem w przyszłość”
Forum współpracy obywatelskiej
pomiędzy Unią Europejską i Rosją,
19–20 listopada 2006**

Projekt „Budowa potencjału instytucjonalnego organizacji pozarządowych Obwodu Kaliningradzkiego do uczestnictwa w polsko-rosyjskiej współpracy transgranicznej” współfinansowany jest w ramach programu pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2006 r.

